

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 230/03-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2003 o sťažnosti O. L. S., bytom U., K., zastúpenej advokátkou JUDr. E. Ľ., B., ktorou namietala porušenie zákazu mučenia podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva byť súdený v primeranej lehote a práva, aby súd urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby, podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na spravodlivé prerokovanie jej záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na slobodu pohybu podľa čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a Ústavom na výkon väzby Bratislava, Chorvátska 3, po predbežnom prerokovaní takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. L. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2003 doručená sťažnosť O. L. S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie zákazu mučenia podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva byť súdený v primeranej lehote a práva, aby súd urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby, podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, práva na spravodlivé prerokovanie jej záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na slobodu pohybu podľa čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol“) postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) a Ústavom na výkon väzby Bratislava, Chorvátska 3 (ďalej len „ústav na výkon väzby“).

V odôvodnení sťažnosti sťažovateľka o. i. opísala skutkový stav a dôvody, o ktoré opiera svoju sťažnosť, uvádzajúc, že:

„Sťažovateľka je občiankou Ukrajinskej republiky, ktorú Taliansko požiadalo o jej vydanie na trestné stíhanie, pre podozrenie zo spáchania viacerých trestných činov. Rozhodnutiami všeobecných súdov bola pre uvedený účel zadržaná a vzatá do vydávacej väzby - ktorá trvá od 8. 2. 2003 - vydanie do Talianska bolo pripustené a rozhodnutím „podpredsedu vlády“ a ministra spravodlivosti z 8. 7. 2003, bolo povolené vydanie do Talianska, ku ktorému malo dôjsť 18. 7. 2003 (podľa informácií na príslušnom odbore), ku ktorému zatiaľ nedošlo.

Ústavný súd SR uznesením z 13. 8. 2003, č. k. IV. ÚS 144/03 body našej sťažnosti odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť, čím bola s konečnou platnosťou na našom území vyriešená otázka vydávacieho konania. (Vec sme v dôsledku toho presunuli pred ESLP v Štrasburgu).“

Ku skutkovému stavu ďalej sťažovateľka uviedla, že je od júla 2003 stále v časovo neohraničenej vydávacej väzbe v Bratislave. Čo sa týka podmienok vo výkone vydávacej väzby, sťažovateľka poukázala na to, že ide o stav:

„a/ kedy je jej odňatá možnosť sa voľne pohybovať vo všetkých smeroch a bez akéhokoľvek časového obmedzenia,

b/ keď jej bola pridelená miestnosť o podlahovej ploche 5,5 m², ktorú spolu s ňou obývajú ešte dve ženy v tarchavom stave (jedna v 7 mesiaci a druhá v 8 mesiaci), z ktorých jedna je silná fajčiarka – sťažovateľka je absolútna nefajčiarka,

c/ väzenský priestor je bez možnosti používať akékoľvek elektrospotrebiče (napr. varenie kávy či čaju, použitie nočnej lampy na čítanie a pod.), špinavý s množstvom švábov a silno zapáchajúci (kanalizácia ide otvorene cez izbu) a v terajšom letnom období silne prehriaty (nad 30° C), bez možnosti zabezpečiť aspoň prúdenie vzduchu,

d/ kde sú sanitárne zariadenia, lôžkoviny, hygienické zariadenia vo veľmi zlom (nefunkčnom) stave,

e/ kedy neexistuje dostatočná možnosť nákupu v obchode väznice produktov, ktoré nevyhnutne potrebuje (doplňok výživy, pre pitný režim ap.),

f/ v ktorých chýbajú rôzne pomôcky, napr. nôž na krájanie chleba, otvárač konzerv či fľaš a pod.,

g/ kedy je sťažovateľke obmedzovaný pohyb po celom sektore či dvore medzi budičkom a večerou, priestory nie sú zabezpečené nábytkom pre osobnú potrebu, ani audiovizuálnym zariadením pre relaxáciu (okrem spoločného rádia, resp. drôtového rozhlasu, ktorý je jednotne a centrálné ovládaný), chýba akákoľvek možnosť na vzdelávanie, chýba tlač, knihy či spoločenské hry (šachy, karty a pod.), čo sťažovateľku psychicky a fyzicky frustruje, poníža a potupuje.“

Vzhľadom na podmienky väzby, v ktorých sa sťažovateľka nachádza, vyslovuje názor, „...že inkriminované pokorenie a utrpenie v danom prípade podstatne prevyšuje to, ktoré by malo byť nutným prvkom utrpenia a pokorenia spojených s danou formou legitímneho zaobchádzania pri vydávacej väzbe, najmä keď voči sťažovateľke nebolo ešte ani vznesené obvinenie (je len v štádiu podozrenia zo spáchania trestného činu, ktoré ale rigorózne odmieta), ale útrpný osud zdieľa spolu s obvinenými, obžalovanými či už aj odsúdenými.

Máme preto za to, že pre vydávacie opatrenia, ktorými je jednotlivец zbavený slobody, štát musí zaistiť, aby

- *vlastné administratívne rozhodnutie ministra spravodlivosti – ale nie podpredsedu vlády, ako v našom prípade, čo ústavný súd v predchádzajúcom uznesení opomenul zhodnotiť – o povolení vydania do cudziny, bolo vydané až po tom, čo sa s dožadujúcim štátom dohodnú na presnom termíne vydania a prevzatia osoby tak, aby sa aj v praxi dala naplniť skutková podstata pre jej prepustenie, podľa § 399 ods. 3 písm. d) Tr. por.*

Súčasný stav je z tohto pohľadu pre sťažovateľku neriešiteľný, nepreskúmateľný a absolútne neistý, v čom vidíme naplnenie čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru, ktorý porušujú štátne orgány SR – KS v Košiciach a MS SR – tým, že odmietajú meritórne rozhodovať o prepustení sťažovateľky po tom, čo sa nezrealizovalo jej vydanie do Talianska dňa 18. 7. 2003, a potom aj 1. 8. 2003, resp. v iný, nám neznámy termín.

- *vydávacia väzba nepresiahla primeranú medzu, najmä keď príslušné dožadujúce sa orgány nepostupujú v konaní s náležitou naliehavosťou; po jej zistení mali všeobecné súdy prepustiť sťažovateľku na slobodu a zaistiť jej realizáciu ďalšieho práva, a to právo opustiť SR a umožniť jej návrat do Ukrajiny, ktorá je tiež signatárom dvoj i viacstranných dohôd s Talianskom, ohľadne vzájomnej pomoci v trestných veciach.*

Sloboda pohybu – čl. 2 Protokolu č. 4 Dohovoru – znamená zákaz akéhokoľvek opatrenia, spôsobilého toto právo poškodiť alebo obmedziť jeho výkon, akonáhle nezodpovedá požiadavke na opatrenie, ktoré môže byť pokladané za „nevyhnutné v demokratickej spoločnosti“, pre sledovanie legitímnych cieľov uvedených v odseku 3 (u nás ide o čl. 23 ústavy). Máme za to, že štátne orgány SR porušujú sťažovateľke aj toto základné právo, a to tým, že po uplynutí 30 dní od 8. 7. alebo od 18. 7. 2003, jej nezaistili právo opustiť vydávaciu väzbu a právo návratu do vlasti.

- *jednotlivec bol väznený za podmienok, ktoré sú zlučiteľné s úctou k jeho ľudskej dôstojnosti, aby ho spôsob a metóda výkonu väzby nevystavovali úzkosti či strádania takej intenzity, aká presahuje nevyhnutnú mieru utrpenia, ktorá je vlastná väzneniu, a aby – s prihliadnutím na praktické nároky väznenia – bolo zaistené jeho zdravie a blaho (viď Kudla v. Poľsko, 2000 ap.).*

Slovenské orgány vo vzťahu k sťažovateľke porušujú právo garantované čl. 3 Dohovoru; pre objektívne zistenie navrhujeme ústavnému súdu formou zaistenia dôkazu, urobiť ohliadku miesta väznenia sťažovateľky – ale bez avizovania – kde zistí všetky

relevantné okolnosti uvedené v bode II, ktoré aj napriek viacerým sťažnostiam príslušným orgánom, zostali nevyriešené.

Žiadame aj o prednostné prerokovanie našej veci a priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 10 mil. Sk, vzhľadom na neodstraniteľný zásah do namietaných základných práv a slobôd sťažovateľky, orgánmi SR“.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti vydal tento nález: „Práva sťažovateľky, garantované čl. 3, čl. 5 ods. 3 a 4, čl. 6 ods. 1 a čl. 2 Protokolu č. 4 Dohovoru, boli porušené.

Sťažovateľke priznáva náhradu 10 mil. Sk, ktorú jej vyplatí Ministerstvo spravodlivosti SR do 2 mesiacov a zároveň jej prizná aj náhradu trov konania vo výške 20 % z priznanej sumy, ktorú zaplatí MS SR na účet jej právnej zástupkyňi.“

V podaní doručenom ústavnému súdu 6. novembra 2003, ktorým právna zástupkyňa sťažovateľky reagovala na jeho výzvu z 24. októbra 2003, upresnila označenie porušovateľa jej práv, proti ktorému smeruje jej sťažnosť, tak, že je ním ministerstvo spravodlivosti. Uviedla aj to, že sťažovateľka bola 10. septembra 2003 vydaná na trestné stíhanie do Talianska.

Ďalším podaním doručeným ústavnému súdu 14. novembra 2003 doplnila právna zástupkyňa sťažovateľky ďalšieho porušovateľa jej práv, ktorým je ústav na výkon väzby, a to v časti, ktorou namieta porušenie čl. 3 dohovoru.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej vzájomnej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním, rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu verejnej moci do takého práva alebo slobody na strane druhej.

Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, alebo ak nezistí žiadnu možnosť porušenia označených základných práv alebo slobôd, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (I. ÚS 91/03, IV. ÚS 150/03).

1. Predmetom sťažnosti je aj tvrdené porušenie práv sťažovateľky podľa čl. 3 dohovoru postupom „Slovenskej republiky, rezortu ministerstva spravodlivosti a ústavom na výkon väzby“, konkrétne najmä tým, že v ústave na výkon väzby, v ktorom bola v čase podania sťažnosti umiestnená:

- jej bola pridelená miestnosť o podlahovej ploche 5 a pol m², ktorú spolu s ňou obývali ešte dve ťarchavé ženy stave a silné fajčiarky, pričom sťažovateľka je nefajčiarkou,
- nemala možnosť používať žiadne elektrospotrebiče,

- cela, v ktorej bola umiestnená, bola hygienicky nevyhovujúca,
- sanitárne hygienické zariadenia a lôžkoviny boli v nevyhovujúcom stave,
- nemala možnosť nakupovať vo väzenskom obchode žiadne potraviny a nápoje,
- nemala k dispozícii rôzne pomôcky (nôž, otvárač konzerv, fľaša a pod.), audiovizuálne zariadenia pre relaxáciu, dennú tlač, knihy, spoločenské hry,
 - bol jej obmedzovaný pohyb v celom sektore či dvore medzi budičkom a večerou.

Tento stav označila sťažovateľka za frustrujúci a pre ňu ponižujúci a potupujúci.

Podľa čl. 3 dohovoru nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 17 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone väzby“) môže obvinený na zabezpečenie svojich práv podávať sťažnosti a žiadosti štátnym orgánom, ktorých odoslanie je ústav povinný bezodkladne zabezpečiť a evidovať.

V zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor dozerá na to, aby sa v miestach, kde sa vykonáva väzba (...), dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

Na základe § 18 ods. 2 písm. c) zákona o prokuratúre prokurátor je povinný písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v ods. 1 alebo ich nadriadeného

orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre nadriadený prokurátor je oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov (...) aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre je podnet definovaný ako písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre). Opakovaný podnet zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora zaoberať sa ním, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Podľa § 4 ods. 1 písm. h) zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ZVaJS“) zbor v rámci svojej pôsobnosti vybavuje sťažnosti podľa osobitného predpisu, ktoré sa vzťahujú na postup orgánov zboru.

V danom prípade je predmetom sťažnosti údajné porušenie práv sťažovateľky podľa čl. 3 dohovoru spočívajúce v citovaných ponižujúcich podmienkach, v ktorých sa nachádzala počas výkonu vydávacej väzby.

Opierajúc sa o vyššie citované ustanovenia zákona o výkone väzby, zákona o prokuratúre a zákona o ZVaJS ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka podľa nich v danom prípade dôsledne nepostupovala. Aj keď sa zmienila o bližšie nekonkretizovaných „*viacerých sťažnostiach príslušným orgánom*“, žiaden dôkaz o nich nepredložila a ich existenciu nijako nepreukázala.

Použitie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jednou z nevyhnutných podmienok prípustnosti sťažnosti podľa § 127 ods. 1 ústavy, čo sa v celom rozsahu vzťahuje aj na individuálnu ochranu základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Keďže sťažovateľka nepreukázala, že by využila možnosti ochrany svojich základných práv podľa citovaných noriem zákona o prokuratúre a zákona o ZVaJS, a taktiež ničím nepreukázala, že tak neurobila z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť nie je prípustná. K základným zásadám ovládajúcim konanie o sťažnostiach (§ 49 a nasl. zákona o ústavnom súde) patrí totiž zásada subsidiarity, podľa ktorej podmienkou prípustnosti sťažnosti je to, že pred jej podaním boli vyčerpané všetky právne prostriedky, ktoré zákon na ochranu základných práv alebo slobôd sťažovateľovi účinne poskytuje. Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z týchto právnych názorov a skutkového stavu ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti ako neprípustnú už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavom súde).

2. Sťažovateľka ďalej namieta, že v jej prípade bol porušený aj čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami ods. 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa štvrtého odseku tohto článku dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Citované články dohovoru podľa sťažovateľky *„...porušujú štátne orgány SR - KS v Košiciach a MS SR tým, že odmietajú meritórne rozhodovať o prepustení sťažovateľky po tom, čo sa nezrealizovalo jej vydanie do Talianska dňa 18. 7. 2003 a potom 1. 8. 2003, resp. v iný, nám neznámy termín“*.

V nadväznosti na to sťažovateľka argumentuje tým, že pre vydávacie opatrenia, ktorými je jednotlivец zbavený slobody, musí štát zabezpečiť, aby *„vydávacia väzba nepresiahla primeranú medzu, najmä keď príslušné dožadujúce sa orgány nepostupujú v konaní s náležitou naliehavosťou; po jej zistení mali všeobecné súdy prepustiť sťažovateľku na slobodu a zaistiť jej realizáciu ďalšieho práva, a to právo opustiť SR a umožniť jej návrat do Ukrajiny, ktorá je tiež signatárom dvoj i viacstranných dohôd s Talianskom, ohľadne vzájomnej pomoci v trestných veciach“*.

V sťažnosti je výrazne oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Pokiaľ sťažovateľka žiadala vysloviť porušenie práva byť súdený v primeranej lehote a práva, aby súd urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby, podľa citovaných odsekov čl. 5 dohovoru ministerstvom spravodlivosti, ústavný súd konštatuje, že zo skutočností uvedených v sťažnosti nevyplýva, že toto ministerstvo v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. Ntrz 2/03 alebo akýmkoľvek iným spôsobom porušilo označené práva sťažovateľky. Ministerstvo spravodlivosti v konaní o vydanie do cudziny nerozhoduje o vzatí do vydávacej väzby ani o prepustení z nej.

Na základe uvedeného nebolo možné dospieť k záveru o existencii priamej súvislosti medzi namietaným porušením práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru a ministerstvom spravodlivosti, ktoré sťažovateľka označila ako účastníka konania (odporcu). Z toho dôvodu je jej sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnená, čo bolo dôvodom na jej odmietnutie už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. Čo sa týka namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd už v spojitosti s predchádzajúcou sťažnosťou sťažovateľky vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 144/03 o. i. uviedol, že „Podľa čl. 1 Európskeho dohovoru o vydávaní, ktorý bol vyhlásený pod č. 594/1992 Zb., zmluvné strany sa zaväzujú vzájomne si vydávať v súlade s ustanoveniami a podmienkami uvedenými v tomto dohovore, všetky osoby, proti ktorým vedú príslušné orgány dožadujúcej strany trestné stíhanie pre trestný čin alebo ktoré vyžadujú tieto orgány na výkon trestu alebo ochranného opatrenia. Ak sú splnené právne predpoklady vyžadované na vydanie, vzniká medzinárodný záväzok Slovenskej republiky, ktorého obsahom je aj povinnosť vyžiadanú osobu vydať. Túto povinnosť v mene štátu plní minister spravodlivosti (§ 403 Trestného poriadku). Minister spravodlivosti koná ako

správny orgán a celý proces, ktorý predchádza jeho rozhodnutiu, je administratívnym procesom, na ktorý nemožno mechanicky aplikovať princípy trestného konania, t. j. konania podľa Trestného poriadku“.

V nadväznosti na to, že ústavný súd považuje postup ministra spravodlivosti za administratívny proces, nemožno v ňom podľa jeho názoru uplatniť kritériá práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže na základe uvedeného ústavný súd nezistil reálnu možnosť porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ministerstvom spravodlivosti, sťažnosť sťažovateľky v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd navyše zastáva názor, že článok 6 ods. 1 dohovoru sa nevzťahuje na konanie o extradícii.

Vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) (napr. Neumeister c. Rakúsko, rozsudok z 27. júna 1968). Vo veci Nateletič c. Chorvátsko (rozhodnutie zo 4. mája 2000) ESLP uviedol, že rozhodnutie o extradícii môže výnimočne vyvolať problém z hľadiska čl. 6 ods. 1 dohovoru, ak vydanej osobe hrozí, že jej v dožadujúcom štáte nebude zaručený spravodlivý proces, prípadne vydanému hrozí flagrantné odmietnutie spravodlivého procesu (rozsudok Soering c. Spojené kráľovstvo zo 7. júla 1989). O takýto výnimočný prípad však vo veci sťažovateľky nejde.

4. Sťažovateľka napokon namieta porušenie čl. 2 protokolu, podľa odseku 1 ktorého každý, kto sa právoplatne zdržiava na území niektorého štátu, má na tomto území právo slobody pohybu a slobody zvoliť si miesto pobytu. Podľa ods. 2 citovaného článku každý môže slobodne opustiť ktorúkoľvek krajinu, aj svoju vlastnú. Podľa ods. 3 citovaného článku žiadne obmedzenia sa nemôžu uvaliť na výkon týchto práv okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, udržania verejného poriadku, predchádzania zločinnosti,

ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Podľa ods. 4 citovaného článku práva uvedené v odseku 1 môžu v určitých oblastiach podliehať obmedzeniam ustanoveným podľa zákona a odôvodneným verejným záujmom v demokratickej spoločnosti.

Porušenie označeného práva vidí sťažovateľka v tom, že ministerstvo spravodlivosti „...po uplynutí 30 dní od 8. 7. alebo od 18. 7. 2003, jej nezaistili právo opustiť vydávaciu väzbu a právo návratu do vlasti“.

Z obsahu spisu, menovite listu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. Ntrz 2/03 z 19. augusta 2003, ústavný súd zistil, že k uvedenému dňu konkrétny termín vydania sťažovateľky do Talianska nebol dohodnutý, z toho dôvodu 30-dňová lehota v zmysle § 399 ods. 3 písm. d) Trestného poriadku nemohla uplynúť.

Preto ústavný súd považuje sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2003